

№ 30.

Warszawa, dn. 23 lipca 1932 r.

Ogóln. zbioru № 537.

WYDAWCA: W imieniu Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych—Wiceprezes Rady Związku inż. S. J. Okolski.
Redaktor odpowiedzialny inż. Maurycy Chorzewski.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Warszawa, ul. Traugutta 4, tel. 714-26. Adres telegr.: „Metalowcy — Warszawa“.

Prenumerata wynosi z przesyłką w kraju: zł 5 kwartalnie. Numer pojedynczy gr. 50.

Członkowie Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych otrzymują „PRZEMYSŁ METALOWY“ bezpłatnie.

TREŚĆ NUMERU: *Zrzeczenie się pretensji pracowników przy rozwiązywaniu stosunku najmu pracy. — Orzeczenie Sądu Najwyższego w sprawie wykładni art. 92 ustawy o państwowym podatku przemysłowym. — Ankieta o usprawnieniu przewozów portowych. — W sprawach bezrobocia. — Kłopotliwe zarządzenia. — Scalenie podatku przemysłowego od cementu. — Samochód na szynach. — Wiadomości z zagranicy. — Czy zdążymy ku końcowi przesilenia? — Międzynarodowa Wystawa Odlewnicza i Kongres Odlewniczy. — Zjednoczeni Polscy Przemysłowcy Metalowi S. A. — Towarzystwo przemysłowe „Kabel” Sp. Akc. — Ceny. — Patenty.*

ZRZECZENIE SIĘ PRETENSJI PRACOWNIKÓW PRZY ROZWIĄZYWANIU STOSUNKU NAJMU PRACY.

Kwestja, czy zrzeczenie się przez pracownika swych pretensyj z tytułu wykonywanej pracy ma znaczenie prawne, była do niedawna różnorodnie traktowana przez sądy. W ostatnich czasach ogłoszono szereg wyroków Sądu Najwyższego, które dość wszechstronnie i zupełnie jednakowo oświetlają tę sprawę. Podajemy niżej sentencje najważniejszych wyroków.

I. Wyrok Sądu Najwyższego Izby I C. z dnia 9 września 1931 r. 1238/31.

Aczkolwiek nieważne są wszelkie warunki umowy, regulujące mniej korzystnie dla pracownika stosunek pracy, aniżeli to czyni rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych, jednak powyższy nakaz o charakterze przepisu porządku publicznego, wydany w interesie zabezpieczenia pracowników przed ewentualnym wyzyskiem, nie zmienia naczelnej zasady wolności zawierania umów, wyrażonej w art. 1134 K.C. przy likwidacji stosunku pracy, nie jest więc sprzeczne z prawem zrzeczenie się przez pracownika roszczeń z tytułu wynagrodzenia za pracę (urlop i t. p.), gdy to zrzeczenie się nastąpiło po ustaniu stosunku najmu.

II. Wyrok Sądu Najwyższego Izby III Rw. z dn. 3 marca 1931 r. 2462/30.

Jeżeli nastąpiło rozwiązanie stosunku służbowego na podstawie porozumienia się i przy tej sposobności pracownik, działając bez jakiegokolwiek przymusu zrzekł się wszelkich pretensji do pracodawcy na tle tegoż stosunku wyniknąć mogących, to utracił przez to prawo dochodzenia odnośnych roszczeń.

III. Wyrok Sądu Najwyższego Izby III Rw. z dn. 11 marca 1931 r. 2348/30.

Złożone przez pracownika po rozwiązaniu umowy o pracę zrzeczenie się wynagrodzenia za rzekome prace dodatkowe jest ważne, chociażby złożone było pod wpływem wewnętrznej pobudki, że pracownik w razie odmowy zrzeczenia się nie otrzymuje ponownie pracy w przedsiębiorstwie.

IV. Wyrok Sądu Najwyższego Izby I C. z dnia 23 lutego 1932 r. 1845/31.

Powołana przez pracownika okoliczność wydania pokwitowania o zrzeczeniu się wszelkich pretensji pod przymusem, mianowicie pod groźbą niezapłacenia jakiegokolwiek wynagrodzenia, nie ma istotnego znaczenia dla sprawy, gdyż przed pracownikiem stała w każdym przypadku otworem droga wystąpienia sądowego, a nadto nie stwierdził on w danym przypadku, by materialna odpowiedzialność pozwanej firmy nie przedstawiała dostatecznej rękojmi uiszczenia należności po uzyskaniu przychylnego dla niego rozstrzygnięcia sporu.

ORZECZENIE SĄDU NAJWYŻSZEGO W SPRAWIE WYKŁADNI ART. 92 USTAWY O PAŃSTWOWYM PODATKU PRZEMYSŁOWYM.

Sąd Najwyższy w składzie siedmiu sędziów ustalił na posiedzeniu niejawnym dnia 27 stycznia 1932 roku i uchwalił wpisać do księgi zasad prawnych następującą zasadę prawną:

„Państwowy podatek przemysłowy korzysta w myśl art. 92 ustawy z dnia 15. 7. 1925 r. poz. 550 Dz. U. z ustawowego pierwszeństwa zaspokojenia z całego majątku ruchomego, należącego do przedsiębiorstwa obłożonego tym po-

datkiem bez względu na to, czy ruchomości takie są własnością podatnika, czy też osób trzecich¹⁾.

Uchwalając powyższą zasadę prawną Sąd Najwyższy zważył co następuje:

I. Przepis art. 92 ustawy o pod. przemysłowym opiewa: „Państwowy podatek przemysłowy korzysta z ustawowego pierwszeństwa zaspokojenia z całego majątku ruchomego, należąc do przedsiębiorstwa obłożonego podatkiem“.

Przepis § 92 nie mówi wcale o osobie fizycznej lub prawnej, która prowadzi przedsiębiorstwo, ale zawiera 3 postanowienia: ¹⁾.

- 1) że podatkiem przemysłowym obłożone jest *przedsiębiorstwo*,
- 2) że podatek ten ciąży na *całym* majątku ruchomym, należącym do przedsiębiorstwa obłożonego podatkiem,
- i 3) że na *tym majątku* ma ustawowe pierwszeństwo zaspokojenia.

Z wykładni gramatycznej przepisu (p. 1) wynika, że ustanawia on odpowiedzialność rzeczową majątku. Podobnie i inne przepisy tej samej ustawy, a w szczególności art. 1—4 i 6 mówią najwyraźniej i bez żadnego odchylenia o opodatkowaniu przedsiębiorstw i zajęć handlowych i przemysłowych.

Przedsiębiorstwo zatem jako odrębna jednostka gospodarcza podlega opodatkowaniu. Odpowiedzialność osoby, prowadzącej przedsiębiorstwo występuje w ustawie wyraźnie tylko w postanowieniach karnych (art. 96—108 i 110—118).

Ustawa nadaje podatkowi przemysłowemu pierwszeństwo na całym majątku ruchomym, należącym do przedsiębiorstwa, nie mówiąc wyraźnie nic o majątku, będącym własnością przedsiębiorcy. Wyrażenie „majątek należący do przedsiębiorstwa“ nie jest jednoznaczne z określeniem „majątku będącego własnością przedsiębiorcy“. Przedsiębiorstwo stanowi zespół urządzeń technicznych i przedmiotów majątkowych, połączonych z pracą ludzką celem osiągnięcia zysku. Jeden i drugi czynnik podlega podatkowi, ale właściciel przedsiębiorstwa występuje wobec władzy podatkowej tylko jako przedstawiciel, jest on swym majątkiem odpowiedzialnym za uiszczenie należności podatkowej, ciężającej na przedsiębiorstwie, ale Skarb nie ma na jego osobistym majątku ani ustawowego prawa zastawu, ani żadnego pierwszeństwa. Należącym do przedsiębiorstwa jest zaś ten majątek ruchomy, który w niem się znajduje i którym się w przedsiębiorstwie obraca. Przedsiębiorstwo obraca tym majątkiem, bez względu na tytuł prawny własności przedsiębiorcy i podstawą opodatkowania nie są zyski przedsiębiorcy, ale obrót w przedsiębiorstwie (art. 4 ustawy). Ten zatem majątek, będący w obrocie, odpowiada za podatek i obojętne muszą być prawa prywatne przedsiębiorcy do majątku, należącego do przedsiębiorstwa.

Tę logiczną wykładnię, wynikającą z ducha całej sprawy, popiera także art. 52, który nakazuje składanie zeznań co do każdego przedsiębiorstwa odrębnie, choćby należało do tej samej osoby. Popiera ją i wykładnia historyczna. Dawniejszy przepis ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. Ust. z r. 1922 poz. 140 art. 124) nakazywał w razie zalegania z podatkiem sprzedać niezwłocznie „towary znajdujące się w zakładzie przemysłowym będącym własnością zalegającego kontrybuenta“. Nie towary zatem musiały być własnością podatnika, tylko zakład. Ustawa z r. 1925 rozszerza odpowiedzialność towaru do wszystkich ruchomości, a pomija rozmyślnie wyrażenie o własności zakładu. Nie można przeto w drodze wykładni wracać do słów, pominiętych z całą świadomością.

Spotykane czasem w wyrokach sądowych zapatrywanie prawne, że art. 92 mówi tylko o kolizji między Skarbem Państwa a innymi wierzycielami przedsiębiorcy, jest sprzeczna z po-

wołanym przepisem, który treścią swoją kolizję wyklucza, nadając Skarbowi bezwzględne pierwszeństwo zaspokojenia. Zresztą w całej ustawie o podatku przemysłowym jest to jedyny przepis, który mówi wogóle o odpowiedzialności za podatek przemysłowy.

II. Rozstrzygnięcie byłoby jednak niezupełne, gdyby w niem nie poruszono wypadku, przychodzącego najczęściej w orzecznictwo, t. j. handlu komisowego. Prawo handlowe różni w komisie dwa stosunki. 1) Stosunek komitenta, który zazwyczaj nie występuje na zewnątrz (por. jednak art. 368 kod. handl. i 2) stosunek komisanta do osób obcych. Z tego jednak nie wynika bynajmniej, aby za podatek od przedsiębiorstwa komisowego miał odpowiadać tylko komisant, gdyż nie chodzi tu o stosunek powstały z interesu prywatnego zawartego przez komisanta ze Skarbem.

Ustawa o podatku przemysłowym mówi o handlu komisów w art. 5 L 5 oraz art. 7 lit. d, gdyż dla tych przedsiębiorstw ustanowiła odmienne stawki podatkowe. Jeszcze obszerniej omawia komis nowela z roku 1931. Skoro jednak ustawa nie zapomniała o komisie, a nie postanowiła dla handlu komisowego odmiennej odpowiedzialności za podatek, to z tego wniosek jasny, że odpowiedzialność ta określona w art. 92 jest dla przedsiębiorstw komisowych ta sama, jak dla innych przedsiębiorstw.

Ponieważ przedsiębiorstwo komisowe nie może istnieć bez towaru komisowego, przeto ten towar komisowy, którym to przedsiębiorstwo obraca, należy do tego przedsiębiorstwa. Ze stanowiska gospodarczego jest handel komisowy (nie zaś poedyńczy dorazowy interes komisowy) stosunkiem cichej spółki, bo komitent daje towar celem osiągnięcia zysku, a komisant zazwyczaj lokal i pracę — poczem obaj dzielą się osiągniętym zyskiem według umowy. Jeżeli więc odpowiedzialność za podatek dotknie towar, będący własnością komitenta, to jest odpowiedzialność rzeczowa za podatek od tego gospodarczo-wspólnego przedsiębiorstwa, a nie odpowiedzialność za dług osobisty obcy.

Wykładnia powyższa spowoduje niewątpliwie głębokie zmiany w stosunkach handlu komisowego, a w szczególności tej jego formy, która najwięcej obchodzi przemysłowców metalowych, t. j. handlu konsygnacyjnego.

Prosimy naszych czytelników o nadsyłanie nam uwag, dotyczących powyższej wykładni, zwłaszcza że ustosunkowaniem się do niej życia gospodarczego zajęły się polskie Izby Przemysłowo-Handlowe.

Redakcja „Przemysłu Metalowego“.

ANKIETA O USPRAWNNIENIU PRZEWOZÓW PORTOWYCH.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu zleciło Izdom Przemysłowo-Handlowym, Rolniczym i Rzemieślniczym rozpisanie ankiety o usprawnieniu przewozów portowych przez Gdynię i Gdańsk na podstawie kwestjonariusza, opracowanego przez Komisję Przewozów Portowych.

Izby rozesłały kwestjonariusze do swoich członków, zalecając im udzielenie wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania ankiety.

Ze względu na doniosłe znaczenie tej ankiety Polski Związek Przemysłowców Metalowych zwraca się za pośrednictwem swego organu prasowego do wszystkich swoich członków z prośbą o jak najbardziej przychylnie ustosunkowanie się do powyższej

¹⁾ Podkreślenia są nasze (Red.).

ankiety i o udzielenie jaknajbardziej starannych i skrupulatnych odpowiedzi na pytania kwestjonariusza.

Gdyby która z firm, należących do Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych, nie otrzymała jeszcze kwestjonariusza, to powinna zażądać go natychmiast od biura Izby Przemysłowo-Handlowej swojego okręgu.

W SPRAWACH BEZROBOCIA.

I. W № 58 „Dziennika Ustaw“ z dn. 11 lipca r. b. pod poz. 555 został ogłoszony jednolity tekst ustawy z dn. 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia w brzmieniu obowiązującym od dnia 11 lipca 1932 r. z uwzględnieniem zmian wprowadzonych kolejno 9-ma następnymi ustawami lub rozporządzeniami Prezydenta Rzeczypospolitej, dotyczącymi sprawy ubezpieczenia na wypadek bezrobocia.

II. W tym samym № 58 „Dz. Ust.“ pod poz. 556 zostało ogłoszone rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 2 lipca 1932 r. o postępowaniu przy przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków dla bezrobotnych.

III. W tym samym № 58 „Dz. Ust.“ zostało ogłoszone rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej o sposobie ściągania wkładek na rzecz Funduszu Bezrobocia.

Najważniejsze przepisy tego rozporządzenia streszcza tygodnik łódzki „Prawda“ w № 29 z d. 17 lipca r. b. w artykule p. t. „Nowe przepisy o obowiązkach pracodawców wobec Funduszu Bezrobocia“ w sposób następujący.

1. Rejestracja.

Przedsiębiorstwa objęte obowiązkiem ubezpieczenia robotników w Funduszu Bezrobocia, t. j. **Przedsiębiorstwa, zatrudniające co najmniej 5 robotników lub też 5 robotników i pracowników umysłowych łącznie**, powinny zarejestrować się w obwodowym Funduszu Bezrobocia w ciągu 2 tygodni od ich uruchomienia, względnie w ciągu 2 tygodni od dnia, w którym skutkiem osiągnięcia wymienionej liczby zatrudnionych pracowników zaczęły podlegać obowiązkowi ubezpieczenia.

Rejestracja polega na zakomunikowaniu zarządowi obwodowemu Funduszu Bezrobocia danych o ogólnej liczbie zatrudnionych pracowników oraz nazwy przedsiębiorstwa, jego adresu i charakteru.

Przedsiębiorstwa, które dotychczas obowiązku rejestracji nie wykonały, obowiązane są uczynić to obecnie.

Zarząd obwodowy Funduszu Bezrobocia musi być również w ciągu dwóch tygodni zawiadomiony o ustaniu obowiązku ubezpieczenia, bądź na skutek unieruchomienia przedsiębiorstwa, bądź na skutek zmniejszenia liczby zatrudnionych poniżej 5 osób.

2. Imienne zgłoszenie zatrudnionych i nowoprzyjmowanych robotników.

Zakłady pracy podlegające obowiązkowi ubezpieczenia, powinny w ciągu 2 tygodni od wejścia w życie tego rozporządzenia, t. j. **do 25 lipca r. b.** zgłosić imiennie do zarządu obwodowego Funduszu Bezrobocia na specjalnym formularzu wszystkich robotników, zatrudnionych w dniu 11 lipca r. b., t. j. w chwili wejścia w życie tego rozporządzenia.

Robotnicy nowoprzyjęci powinni być zgłaszani na tym samym formularzu w 2 tygodnie od chwili przyjęcia ich do pracy.

3. Zgłaszanie robotników zwalnianych.

Robotnicy, z którymi umowa o pracę została rozwiązana powinni być wymeldowani w zarządzie obwodowym F. B.

również na specjalnym formularzu. Zawiadomienia te powinny być dokonywane w ciągu 7 dni od dnia rozwiązania umowy o pracę. Formularzy dostarczy F. B.

4. Nowe rubryki w listach płac.

Księgi płac, listy płac, wykazy płac i t. p. powinny zawierać następujące **trzy rubryki**:

a) kwota zarobku wypłaconego robotnikowi w danym okresie płatniczym,

b) liczbę dni, za które zarobek ten został wypłacony,

c) kwotę potrąconej robotnikowi składki.

O ile obecne listy płac nie zawierają którejs z wyszczególnionych rubryk, należy je odpowiednio **uzupełnić**.

5. Przedkładanie odpisów z list płac.

Pomiędzy 1-ym a 10-ym każdego miesiąca przedsiębiorstwa, podlegające ubezpieczeniu w Funduszu Bezrobocia, powinny wysyłać do Zarządu Obwodowego Funduszu Bezrobocia poświadczone przez siebie odpisy imiennych list płac za miesiąc ubiegły z danymi wymienionymi w punkcie 4, przy czym rubryka potrąconych składek ma być **podsumowana**.

Oprócz tego ma być podana **ogólna suma składek**, (potrącenia + dopłata pracodawcy), należnych za dany miesiąc, oraz **liczba wszystkich pracowników**, zatrudnionych w poszczególnych okresach płatniczych ubiegłego miesiąca, z oddzielnym podaniem liczby robotników, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia.

6. Obliczanie potrąceń na Fundusz Bezrobocia.

Składki od robotników oblicza się w sposób następujący: Całkowitą kwotę zarobku bez jakichkolwiek potrąceń, osiągniętych przez robotnika za dany okres płatniczy, zaokrągla się w groszach **do 50**, jeżeli końcówka groszowa jest niższa niż 50 gr. lub **do jednego złotego**, jeżeli przekracza 50 gr. Od zaokrąglonej w ten sposób sumy odlicza się $\frac{1}{2}\%$ i uzyskaną w ten sposób kwotę wpisuje się do odnośnej rubryki w liście płacy.

Cała składka wynosi **2%** całkowitego zarobku robotnika za dany okres płatniczy. Resztę t. j. **1,5%** dopłaca pracodawca.

Powyższe przepisy o sposobie obliczania potrąceń na Fundusz Bezrobocia powinny być stosowane, **poczynając od pierwszej wypłaty zarobków po wejściu w życie tego rozporządzenia, t. j. przy pierwszej wypłacie, uskutecznione i po dniu 11 lipca r. b.**

Listy płac należy przechowywać przez 1 rok. Fundusz Bezrobocia ma prawo sprawdzenia zgodności otrzymanych odpisów z oryginalnymi listami płac.

„Prawda“ zaopatrjuje powyższe streszczenie rozporządzenia następującym komentarzem.

Rozporządzenie to nosi wszelkie cechy roboty biurkowej, dalekiej od życia, jego wymagań i potrzeb. Pracodawca zostaje obarczony tyłoma czynnościami kancelaryjnymi, ze spełnianie ich wymagać będzie pracy, przekraczającej siły personelu administracyjnego. A na powiększenie liczby pracowników biurowych nie może pozwolić sobie żadne przedsiębiorstwo.

Zamiast zmniejszenia obciążeń i uproszczenia procedury, następuje zwiększenie obciążeń i komplikowanie procedury.

W tej samej sprawie nowych obciążeń przemysłu na rzecz Funduszu Bezrobocia otrzymaliśmy uwagi, które podajemy poniżej.

KŁOPOTLIWE ZARZĄDZENIA.

Niedawno omawialiśmy ustawę zmieniającą dawne przepisy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobo-

cia *). Wbrew podnoszonej zasadzie, że w okresie przeżywanego kryzysu należy myśleć o redukcji obciążeń socjalnych, ustawa ta, jak wiadomo, podniosła te obciążenia, podwyższając wysokość składki za robotników sezonowych i znosząc górną granicę zarobku podlegającego zabezpieczeniu, co podnosi praktyczną wysokość obecnej składki z około 1,8% na równe 2%.

Nie na tem jednak kończą się trudności. Przywykliśmy do tego, że ustawy nasze, szczególnie ustawy z zakresu socjalnego, zawierają wiele niejasności i niedomowień, otwierających drogę do bardzo szerokiej i swobodnej interpretacji. Niemniej ostatnia ustawa nawet w tym zespole wyróżnia się niejasnym i wprost niecisłym opracowaniem. Oto parę przykładów. Ust. I art. 7 (według ogłoszonego jednolitego tekstu ustawy) ustala zasadę, że podstawą wymiaru składek jest faktyczny zarobek robotnika, a więc zostaje zniesiona najwyższa norma zarobku podlegającego ubezpieczeniu. Tymczasem ust. V tego artykułu wspomina o tej górnej granicy mówiąc „przyczem ma zastosowanie najwyższa norma przewidziana w ust. III niniejszego artykułu”. Dodać należy, że w tym ust. III jak i w całej ustawie nie ma najmniejszej wzmianki o tej najwyższej normie. Od przedsiębiorstw wymagana jest zbyt daleko idąca domyślność, że pierwotny projekt ustawy został przerobiony, lecz zbędne naskutek tych przeróbek ustępy nie zostały usunięte. To samo dotyczy sposobu obliczania składek. W jednym ustępie tego samego art. 7 ustalono, iż oblicza się składkę od zarobku tygodniowego, w drugim całkowicie zbędnie stwierdza się, iż podstawą obliczeń jest zarobek dzienny. Ustęp ten zapewne również przez niedopatrzenie dostał się do tekstu ustawy, wywołując zupełną dezorientację.

Te mankamenty nie wyczerpują jednak utrapień, jakie spadają na pracodawców, których ustawa obciąża różnemi obowiązkami. Weźmy np. drobną na pozór sprawę zaświadczeń dla robotników opuszczających pracę. Wydawałoby się, że wypełnienie odpowiedniego formularza nie nastęrcza poważniejszych trudności. Wystarczy jednak przyjrzeć się tym danym jakie mają być zamieszczone w zaświadczeniu, aby przekonać się o nagromadzonych utrudnieniach. Po pierwsze jak to miało miejsce dotychczas, — należy wskazać daty trwania stosunku najmu pracy; atoli dalej trzeba wskazać czas pracy efektywnie przepracowanej, a więc wykazać wszystkie przerwy w ciągu ostatniego roku pracy robotnika, wywołane chorobą, samowolnem opuszczeniem pracy, wreszcie ograniczeniem pracy ze strony pracodawcy. Jeśli się doda, że dni świąteczne w środku tygodnia należy liczyć jako dni pracy, to w obecnych warunkach niezwykle pospolitego stosowania niepełnej ilości dni pracy w tygodniu nie będzie zbyt oderwanym wypadkiem tyle przerw w pracy, ile tygodni w roku. A każda przerwa musi być zaznaczona odpowiedniemi datami w zaświadczeniu. Oprócz tego trzeba jeszcze obliczyć zarobek za ostatnie 13 tygodni pracy. Nie oznacza to jednak zresztą dość mozolnego zsumowania ostatnich 13 tygodniowych wypłat. Sprawa jest bardziej skomplikowana, gdyż należy obliczyć zarobek za pełnych 13 tygodni, z których każdy ma zawierać 6 dni pracy rzeczywistej, ewentualnie dni świątecznych, przypadających w środku tygodnia. Do obowiązków pracodawcy należy jeszcze obliczenie przeciętnego zarobku w tym okresie,

który to zarobek powstaje przez podzielenie sumy wypłat za 13 tygodni podzielonej już jedynie przez ilość dni rzeczywistej bez dni świątecznych.

Dla większych zakładów pracy, w szczególności dla zakładów o sezonowych lub koniunkturalnych potrzebach częstego zwiększania lub zmniejszania liczby zatrudnionych, wytworzy to konieczność zorganizowania specjalnego biura do wypełniania wskazań, wynikających z nowej ustawy o Funduszu Bezrobocia.

Tak skomplikowane zaświadczenie musi być wydane w ciągu 24 godzin. Ustawodawca nie troszczy się jak będzie sobie radził zakład pracy, zwalniający kilkudziesięciu czy nawet kilkunastu robotników. Nie zapomniano natomiast o podniesieniu odpowiedzialności za nieprzestrzeganie przepisów ustawy: sankcje karne, — co jest wysoce znamiennej cechą ogłaszanych ostatnio ustaw — zostały wydatnie podniesione.

Zmiany w ustawie o Funduszu Bezrobocia zostały przeprowadzone, aby ratować sytuację finansową ubezpieczenia, a w szczególności Skarb Państwa przed rosnącymi wydatkami na cele pomocy bezrobotnym. Ta strona nowych zarządzeń spotkała się z ogólnem zrozumieniem. Oszczędnościowe poczynania rządu, mimo dotkliwie odczuwanych skutków nie tylko przez zainteresowanych ale i przez całą gospodarkę, są niekwestjonowaną koniecznością. Jeśli jednak dąży się do oszczędności w zakresie gospodarki państwowej, to tembardziej nie można prowadzić do marnotrawstwa wysiłków gospodarki prywatnej, obciążanej wielu mozolnemi formalnościami, które mogłyby być po przemówieniu uproszczone, a nawet usunięte. Oto jeszcze jeden przykład, jak na tym drobnym odcinku przykłada się nierówno miarę do potrzeb państwa i gospodarki prywatnej. Omawiana ustawa weszła w życie dn. 11 lipca r. b., a więc z początkiem tygodnia, co ma znaczenie przy wypłacie zasiłków obliczanych za okresy tygodniowe. Nie zwrócono natomiast uwagi na terminy wpłacania składek, które wpłaca się jak wiadomo do 20 każdego miesiąca. W ten sposób przez ustalenie daty wejścia w życie nowej ustawy z dn. 11 lipca r. b. wywołana została konieczność zupełnie niepotrzebnych w jednym miesiącu podwójnych obliczeń składek mianowicie do 11 lipca według starych przepisów i od 11 — według nowych.

M. Zn.

SCALENIE PODATKU PRZEMYSŁOWEGO OD CEMENTU.

W № 54 „Dziennika Ustaw“ z r. b. pod poz. 531 zostało ogłoszone rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 22 czerwca 1932 r. w sprawie poboru scalonego podatku przemysłowego od cementu. Podatek ten obejmuje wszystkie fazy obrotu cementem w stanie nieprzerobionym od cementowni aż do konsumenta, przy czem za konsumenta uważa się nabywcę, który nabyty cement przerabia lub zużywa.

Scalony podatek przemysłowy od cementu wynosi 2,6% od całkowitego przychodu brutto za cement, osiągniętego przez cementownie, które jedynie są obowiązane do opłacania go. Przedsiębiorstwa handlowe natomiast nie opłacają żadnego podatku od obrotów cementem w stanie nieprzerobionym.

Do wyżej podanej stopy scalonego podatku przemysłowego dolicza się 10% - wy nadzwyczajny dodatek oraz dodatek na rzecz związków komunalnych w wysokości jednej czwartej części scalonego podatku. W ten sposób stopa całkowita, opłacana przez ce-

*) patrz „Przemysł Metalowy“ № 15 z r. b.

mentownie, będzie wynosiła $2,6 + 0,26 + 0,65 = 3,51\%$ od obrotu brutto.

Przemysłowiec metalowy lub przedsiębiorca budowlany, kupujący cement bezpośrednio w cementowni, na tem scaleniu traci, bowiem poprzednio cementownia przerzucała na niego podatek obrotowy w wysokości $\frac{2,7 \times 100}{100 - 2,7} = 2,775\%$ swojej ceny sprzedanej netto (bez podatku), obecnie zaś będzie przerzucała $\frac{3,51 \times 100}{100 - 3,51} = 3,637\%$ tej ceny, czyli o 31% więcej aniżeli poprzednio.

SAMOCHÓD NA SZYNACH.

Jesteśmy w przededniu bardzo ważnej ewolucji w dziedzinie komunikacji: od dwu lat są czynione próby zastąpienia pociągu samochodem na szynach kolejowych. Ostatnio wyniki prób są coraz bardziej zadowalające. W Ameryce znany przemysłowiec H. Firestone, właściciel fabryki pneumatyków, która nosi jego imię, wynalazł nowy typ opony dla kolei żelaznej. Samochód H. Firestone'a jeździ po szynach i osiąga z łatwością szybkość 120 km na godzinę. Podczas tej szybkiej jazdy robiono próby wywołania katastrofy różnemi sposobami: z doświadczeń tych wynalazca jest bardzo zadowolony. W Europie samochodem na szynach interesuje się bardzo głośna fabryka Michelin'a, która obsługuje już kilka drugorzędnych linii kolejowych we Francji swojemi autobusami. W ostatnich dniach maja r. b. bawił w Polsce p. Michelin, przyjechawszy do Warszawy 24-osobowym autobusem „Micheline“, którego typ nosi popularną nazwę „małżeństwa opony z szynami“. „Micheline“ przez dziesięć dni jeździła na szlaku Warszawa—Grodzisk wykazując dużą sprawność.

Ta sama „Micheline“ odbyła jeszcze przed powrotem do Francji podróżę z Warszawy do Poznania, z Poznania do Katowic, z Katowic do Krakowa i z tamtąd do Zakopanego i zpowrotem. Zaznaczyć należy, że na ostatnim odcinku „Micheline“ osiągnęła większą szybkość, aniżeli nasze pociągi pośpieszne. „Micheline“ z łatwością osiąga szybkość przekraczającą 100 km na godzinę.

Poza Francją w Europie, Niemcy także bardzo się interesują połączeniem samochodu z szynami.

Czy auto na szynach zastąpi całkiem koleje żelazne w ruchu osobowym czy tylko na liniach drugorzędnych — pokaże przyszłość.

WIADOMOŚCI Z ZAGRANICY.

Zatrudnienie niemieckiego przemysłu maszynowego w maju 1932 r. Położenie niemieckiego przemysłu maszynowego kształtowało się w maju w dalszym ciągu niepomyślnie. Przeciętne zatrudnienie w porównaniu z latami normalnej konjunktury wyniosło niespełna 38%. Szczególnie niepomyślnie przedstawia się sytuacja na rynkach eksportowych gdzie wobec utrudnień celnych i walutowych istnieją małe możliwości lokowania poważniejszych partij towarów. Również poważną przeszkodą jest tu bardzo ostra konkurencja innych państw eksportujących, zwłaszcza Anglii, która ciągle jeszcze wykorzystuje przywilej zdeprecjonowania funta sterlinga i rozwija bardzo energiczną akcję na rynkach eksportowych. Nie małą też rolę odgrywa sprawa kredytów eksportowych, które, pomimo że w ostatnich czasach transakcje odbywają

się coraz częściej na zasadach kompensacyjnych, posiadają ciągle pierwszorzędne znaczenie. W końcu maja r. b. podpisany został pomiędzy Niemcami i Rosją układ regulujący sprawę eksportu niemieckiego do Rosji. Eksport ten, gwarantowany dla przemysłu niemieckiego przez państwo, które dyskontuje 70% sumy weksli sowieckich, rozwija się pomyślnie, tem więcej, że Niemcy prowadzą go bez żadnych obaw, gdyż jako poważne zabezpieczenie posiadają depozyt złota sowieckiego, które złożone jest w Banku Rzeszy.

Porównując rezultaty zatrudnienia poszczególnych działów przemysłu niemieckiego w dniu 1 czerwca r. b. z analogicznym okresem roku ubiegłego, otrzymujemy następujące zestawienie (rok 1927/28 = 100).

	maj 1931 r.	maj 1932 r.
maszyny rolnicze	41	22
obrabiarki	67	43
maszyny elektryczne	72	48
maszyny dla przemysłu włókienniczego	44	34
maszyny drukarskie	33	37
motory Diesela	62	48
inne maszyny	51	34

Mówiąc o sytuacji niemieckiego przemysłu maszynowego, podkreślić trzeba fakt pierwszorzędного znaczenia, a mianowicie sfinalizowanie rokowań niemieckiego przemysłu żelazoprzetwórczego z hutami. Podpisanie pierwszego układu w tej sprawie, tak zwanego „Avi-Abkommen“, nastąpiło w 1925 roku z ważnością na 6 lat. W myśl tego układu ceny surowców żelaznych, wyeksportowanych w postaci wyrobów gotowych, ustalane były miesięcznie, a przemysł przetwórczy otrzymywał od hut zwrot różnicy pomiędzy wpłaconą sumą a sumą wynikającą z kalkulacji, opartej na cenniku eksportowym. Już w 1931 roku wskutek gwałtownego spadku cennika rynku światowego ceny Avi przestały kalkulować się dla przemysłu przetwórczego. I tak na przykład cena żelaza sztabowego, która na rynku światowym wynosiła 44 marek za tonnę, na rynku krajowym w Niemczech ustalona była na 107 marek, a w eksporcie przetwórców — 79 marek za tonnę. Obecnie podpisany układ, który nazwano kryzysowym (Avi-Krisenabkommen), przewiduje stabilizację cennika żelaza w eksporcie przetwórczym. Cennik ten jest względnie korzystnym dla przetwórców, gdyż zmniejsza różnicę pomiędzy cenami niemieckimi a cenami rynku światowego. Układ ten jest na razie prowizoryczny i obowiązywać ma do końca r. b.

Obciążenia świadczeniami socjalnemi w Niemczech. Na posiedzeniu Związku Niemieckiego Przemysłu (Reichsverband der Deutschen Industrie) wygłosił p. Braunweiler sprawozdanie o stanie obciążeń socjalnych w Niemczech. W czasopiśmie V D I — Nachrichten z 6 lipca r. b. znajdujemy następujące dane, zaczerpnięte ze sprawozdania p. Braunweilera.

Łączne wydatki na świadczenia społeczne przedstawiały się w okresie 1913 — 1931 r. w sposób następujący (w milj. marek).

	1913 r.	1927 r.	1930 r.	1931 r.
1) ubezpieczenia społeczne	1 578,5	3 365,5	4 465,1	4 000,0
2) ubezpieczenia bezrobotnych	—	1 077,5	2 214,9	3 500,0
3) ubezpieczenia ofiar wojny	44,6	1 258,5	1 450,7	1 450,0
4) inne	999,0	1 630,5	2 200,0	1 187,0
	2 622,5	7 332,0	10 330,7	10 137,0

Podział sum wpłaconych na powyższe cele przedstawiał się w omawianym okresie w sposób następujący (w milj. marek):

	1913 r.	1927 r.	1930 r.	1931 r.
świadczenia pracodawców	909,0	1 959,6	2 370,0	1 243
pracowników	912,0	2 241,0	2 669,0	2 345,5
dopłaty państwowe	1 132,0	3 139,0	5 225,0	6 919

Obciążenie świadczeniami socjalnymi pracodawców w okresie 1927 — 31 r. wykazuje wzrost, który w stosunku do ilości przepracowanych robotniko-godzin wynosi 45%, a w stosunku do obrotu przedsiębiorstw sięga 65%. Obciążenie pracowników, które w stosunku do zarobków wynosiło w 1927 r. 7,2%, wzrosło w 1931 roku do 9%. Również i dopłaty państwowe na cele ubezpieczeń wykazują znaczny wzrost.

Podczas gdy w 1913 roku wydatki państwa na cele socjalne wyniosły 17,5% budżetowych wpływów z podatków i ceł, to w 1931 roku wzrosły one do 43,6%.

Układ niemiecko-sowiecki w sprawie rozrachunków. Niemcy doszli do porozumienia z Sowietami w sprawie warunków regulowania należności. Został zawarty układ, który będzie obowiązywał we wszystkich transakcjach handlowych Niemiec z Rosją Sowiecką do końca przyszłego roku. Podług tego układu Sowiety będą płacić 20% przy zamówieniu gotówką, pozostałe zaś 80% będą wpłacane w ratach kwartalnych w ciągu 18 miesięcy. Za udzielenie kredytu Sowiety zobowiązały się płacić procent o 2% wyższy od procentu pobieranego przez Bank Rzeszy, ale nie przekraczający 10% i nie mniejszy od 7%.

Konkurencja w sprzedaży szyn. Pomimo, że Międzynarodowy Kartel Szyn obniżył cenę szyn z £ 5.17.6 na £ 5.10. fob, prawdopodobnie można będzie kupować szyny poniżej 5 funtów sterlingów, albowiem członkowie Międzynarodowego Kartelu Szyn otrzymali pozwolenie zwalczania konkurencji wytwórców włoskich, polskich i innych, którzy sprzedają szyny poniżej cen kartelowych.

Handel zagraniczny Związku Sowieckiego w 1931 r. Czasopismo niemieckie „Die Ostwirtschaft“ podaje w № 5 informacje o rozwoju sowieckiego handlu zagranicznego, który w okresie ostatnich trzech lat przedstawiał się w sposób następujący (w milionach rubli).

	1931 r.	1930 r.	1929 r.
przywóz	1 105,0	1 058,8	880,6
wywóz	811,2	1 036,4	923,7
obrót	1 916,2	2 095,2	1 804,3
saldo	—293,8	—22,4	+43,1

Jak widać z powyższego zestawienia eksport wykazuje w 1931 roku zmniejszenie wartości o 27,7%, w stosunku do r. 1930 natomiast ilościowo zwiększył się on o 1,3%. W dziale importu zwiększenie wartości wykazuje w 1931 roku 4,3%, natomiast wagowo wzrost ten wynosi 24,8%.

W dziale eksportu głównymi pozycjami są zboża (172,2 milj. rubli), nafta i benzyna (115,7 milj. rubli), drzewo (113,5 milj. rubli) i masło (24,3 milj. rubli).

W dziale importu naczelnymi miejscami zajmują maszyny. Import ten w interesujących nas działach przedstawiał się w 1931 roku w porównaniu z rokiem 1930 w sposób następujący:

towar	1930 r.		1931 r.	
	tys. tonn	milj. rubli	tys. tonn	milj. rubli
maszyny i aparaty	142,4	173,6	217,5	240,7
części maszyn	62,3	77,0	73,7	90,4
maszyny rolnicze	52,1	30,2	23,4	17,9
części maszyn rolniczych	14,5	8,2	16,9	8,4
tractory i ich części	74,5	71,6	82,3	79,6
samochody	11,2	14,4	8,3	12,3
części samochodowe	9,8	11,7	26,5	24,9
aparaty elektryczne	25,7	48,8	35,9	53,5
żelazo i stal	607,3	70,8	1417,9	124,6
inne metale	130,1	54,6	121,5	49,3
wyroby z żelaza i metali	139,0	63,0	245,0	93,0
drut i wyr. z drutu	18,2	6,6	43,8	11,7

Jeżeli chodzi o pochodzenie importu do Z.S.R.R., to pierwsze miejsce wśród importujących zajmują Niemcy (34,2%) i Stany Zjednoczone (20,8%). Dalej idą: Wielka Brytania (6,6%), Czechosłowacja (3,2%), Polska (2,8%) i Włochy (2,7%).

CZY ZDĄŻAMY KU KOŃCOWI PRZESILENIA?

Pod powyższym tytułem zamieściła „L'Usine Belge“ w numerze z dnia 16 b. m. artykuł, którego treść przytaczamy.

„W ostatnim sprawozdaniu Rady Ligi Narodów, Komitet Ekonomiczny wyraził zdanie, że zdążamy powoli, ale pewnie ku polepszeniu sytuacji ekonomicznej. Obecnie Komitet wyszczególnił oznaki, które go skłoniły do wyrażenia tego optymistycznego zapatrywania.

Przedewszystkiem dają się zauważyć pierwsze sporadyczne wypadki reakcji przeciw dotychczasowej polityce ekonomicznej, polegającej na odgradzaniu się między sobą państw murami celnymi. Pomiędzy temi oznakami, które według Komitetu Ekonomicznego są zwiastunami lepszych czasów, należy wymienić następujące: a) porozumienie belgijsko-holenderskie; b) uchwała przedstawicieli państw, które podpisały wielostronny układ handlowy w Oslo; c) oświadczenie się rządu angielskiego za zwołaniem międzynarodowej konferencji ekonomicznej; oświadczenie to zostało potwierdzone przez postanowienia Konferencji w Lozannie. Można tu jeszcze dodać oświadczenie francuskiego ministra Handlu M. Duranda, wygłoszone przed komisją celną francuskiej Izby Deputowanych w dniu 7 b. m., oznajmiające stopniowe zniesienie ograniczeń i kontyngentów.

Dalsze oznaki polepszenia sytuacji ekonomicznej Komitet widzi w środkach powziętych przez przemysłowców i kupców. Między innymi Komitet wymienia:

1) Zobowiązanie się w dniu 30 marca 1932 r. przedstawicieli przemysłu i handlu wełnianego Francji, Belgii i Holandji do przeprowadzenia akcji, mającej na celu obniżenie ceł na wełnę i wyroby z niej;

2) Układ zawarty w Paryżu w dniu 3 maja r. b. pomiędzy przedstawicielami przemysłu włókienniczego angielskiego i francuskiego w sprawie kontyngentów przędzy i tkanin przyznawanych przez Francję;

3) Zjazd w dniu 17 czerwca r. b. przedstawicieli przemysłu i handlu włókienniczego francuskiego, na którym była poruszona sprawa organizacji europejskiego kongresu włókienniczego;

wreszcie Międzynarodowa Konferencja Drzewna, która odbywała się w Wiedniu w dniach od 9 do 14 czerwca r. b., a która zakończyła się porozumieniem pomiędzy grupami zawodowymi Austrii, Litwy, Polski,

Rumunii, Czechosłowacji i Jugosławii w sprawie reglamentacji eksportu niektórych gatunków drzewa do wielu krajów, wśród których znajduje się również i Francja.

Wymienione przez „L'Usine Belge“ oznaki poprawienia się międzynarodowych stosunków gospodarczych są jeszcze nader wątłe i charakteryzują raczej usiłowania niż rezultaty. Niewątpliwie jednak można twierdzić, że tylko drogą zastąpienia chaotycznej i nieskoordynowanej międzynarodowo reglamentacji urzędowej porozumieniami prywatnych organizacji narodowych między sobą da się stopniowo przywrócić pokój gospodarczy między narodami — i wzajemne ich do siebie zaufanie. Kardynalnym warunkiem takiego pokoju jest poszanowanie umów opartych na dobrej woli i dobrej wierze.

MIĘDZYNARODOWA WYSTAWA ODLEWNICZA I KONGRES ODLEWNICZY.

W dniach od 3 do 18 września r. b. odbędzie się w Paryżu Międzynarodowa Wystawa Odlewnicza. Jednocześnie odbędzie się pomiędzy 12 a 15 września Międzynarodowy Kongres Odlewniczy. Organizację Wystawy powierzono głównemu Syndykatowi Odlewników we Francji, który, nie zważając na ogólną ciężką sytuację finansową, podjął się zorganizowania tej trudnej w dzisiejszych czasach imprezy. Syndykat rozesłał już do wszystkich firm, które się interesują lub mogą się interesować wystawą, zaproszenia, proponując wzięcie w niej udziału. Dotychczas zgłoszenia uczestników napływają w szczupłej ilości; wiele firm wstrzymało się jeszcze z odpowiedzią, a wiele odpowiedziało odmownie ze względu na koszty związane z wzięciem udziału w Wystawie.

Pozatem Syndykat prowadzi energiczną propagandę w prasie i ogłasza wiele artykułów, w których nawołuje przemysłowców do wzięcia udziału w Wystawie.

Poniżej podajemy program Kongresu oraz warunki uczestniczenia w nim zamieszczone w № 25 — 26 „Przeglądu Technicznego“.

8—12 września. Wycieczki dla przyjeżdżających z punktów granicznych Francji w kierunku Paryża.

13 „ godz. 21. Przyjęcie członków Kongresu przez Komitet.

14 „ „ 9—12. Uroczyste otwarcie Kongresu w Sorbonie.

„ 14—16. Oficjalne zwiedzanie wystawy.

„ 16—17.30. Posiedzenie Kongresu, poświęcone żeliwu.

15 „ „ 9—12. Zwiedzanie fabryk w Paryżu i okolicy.

„ 14.30— Posiedzenie Kongresu poświęcone —16.30. stopom miedzi i lekkim stopom.

„ 18. Przyjęcie członków Kongresu w Ratuszu przez władze municypalne m. Paryża.

16 „ „ 9—12. Zwiedzanie fabryk okręgu paryskiego.

„ 14.30— Posiedzenia Kongresu obejmujące —16.30. zagadnienia: a) żeliwa, b) pieców elektrycznych, c) różne.

17 „ „ 9—10.30. Zwiedzanie wystawy.

„ 10.30— Posiedzenia Kongresu na tematy: —12. a) przygotowanie formy i rdzenia, b) badanie piasków.

godz. 14.30— Posiedzenia Kongresu na temat —
—16. zagadnienia metalurgiczne.

„ 16. Uroczyste zamknięcie Kongresu oraz rozdanie nagród.

„ 20. Bankiet w Palais d'Orsay.

18 września „ 11. Wycieczka do Wersalu i Rambouillet oraz przyjęcie członków Kongresu przez Pana Prezydenta Francji.

19—23 „ Wycieczka do Ardennes i na wschód Francji, względnie wycieczka przez środkową oraz wschodnią Francję na riwierę francuską.

Dla pań przewidziany jest program specjalny.

Oplata za udział w Kongresie wynosi 60 fr.

Uczestnicy Kongresu korzystać będą przy wszystkich przejazdach we Francji ze zniżek kolejowych w wysokości 42%.

Zarząd Koła Odlewników przy Stowarzyszeniu Techników Polskich w Warszawie postanowił wziąć udział w obradach Kongresu przez zorganizowanie oficjalnej delegacji oraz zgłoszenie zamiennego referatu z Polski. Zamierza równocześnie zorganizować na Wystawie dział Polski, obejmujący odlewnicze szkolnictwo zawodowe oraz prasę techniczną (odlewniczą).

Ze względu na doniosłość, jaką mają na terenie międzynarodowym powyższe zamierzenia Koła, Zarząd Koła prosi członków oraz osoby zainteresowane o jak najliczniejsze wzięcie udziału w Kongresie i poparcie inicjatywy Koła.

Wszelkich informacji (o szczegółach programu, kosztach, organizacji) udziela na piśmie Koło Odlewników przy Stow. Techn. Polskich w Warszawie, ul. Czackiego Nr. 3/5, telefonicznie zaś — w godz. 11—13 — inż. Z. Lenartowicz: 1-sza Podmiejska — fabryka „Ursus“.

ZJEDNOCZENI POLSCY PRZEMYSŁOWCY METALOWI S. A.

Od Spółki Akcyjnej „Zjednoczeni Polscy Przemysłowcy Metalowi“ otrzymaliśmy następujący komunikat.

S. A. ZJEDNOCZENI POLSCY PRZEMYSŁOWCY METALOWI podaje do wiadomości WPanów Odbiorców i Dostawców, że biuro Spółki zostało przeniesione zpowrotem do lokalu Związku przy ul. Krakowskie Przedmieście 5 m. 7. Składy Spółki mieszczą się przy ul. Żelaznej 59.

Jednocześnie zapewnić możemy naszych odbiorców, że na skutek przeprowadzonej reorganizacji, jesteśmy w stanie skutecznie dostawać po najniższych cenach, zapewniając terminowość i akuratność otrzymanych zleceń.

Firma nasza prowadzi następujące artykuły:

Węgiel i koks. Żelazo. Tarcze szlifierskie korundowe i karborundowe w najlepszym gatunku. Aluminjum. Nikiel. Pasy skórzane, pasy chromowe, wielbłędzie etc. Troki chromowe, surowcowe i pergaminowe, skóry pasowe i manżetowe. Wiertarki i szlifierki elektryczne. Świdry spiralne do metali. Cegłę ogniotrwałą. Wszelkie artykuły pomocnicze dla odlewni, jak: podpórki, przypinki, gwoździe karniowe, sztyfty formierskie, dyble do łączenia modeli i inne. Grafit. Likopodjum. Oliwiarki samochodowe, rowerowe, smarownice Stauffera i inne. Wszelkie obrabiarki do metali i drzewa. Maszyny formierskie.

Spółka nasza skutecznie zbiorowe zlecenia fabryk prowincjonalnych na zakup różnych artykułów po cenach konkurencyjnych oraz podejmuje się załatwiania wszelkich indywidualnych spraw w urzędach państwowych i komunalnych, pobierając bardzo minimalne opłaty.

Pozwalamy sobie zwrócić się do fabryk związkowych z gorącym apelem o poparcie naszej placówki, zapewniając dostawę zawsze pierwszorzędnego towaru po cenach najniższych.

TOWARZYSTWO PRZEMYSŁOWE „KABEL” SP. AKC.

„Biuletyn Giełdowy Polskiej Agencji Telegraficznej” z d. 16 lipca 1932 r. podaje streszczenie sprawozdania Zarządu Towarzystwa Przemysłowego „Kabel” Spółki Akcyjnej na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Spółki, które odbyło się w dniu 28 czerwca r. b. Streszczenie to brzmi jak następuje.

W dniu 28 czerwca 1932 roku odbyło się doroczne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Towarzystwa Przemysłowego „Kabel” Spółka Akcyjna.

Według sprawozdania Zarządu, konjunktura r. 1931 nadal silnie odzwierciedlała się na działalności przemysłu kablowego. Na niepomysłny stan zatrudnienia tej gałęzi przedewszystkiem wpłynęły zanik ruchu budowlanego i ograniczenia budżetowe elektrowni, samorządów i państwa. To samo można byłoby powiedzieć o walcowni drutu i miedzi. Obroty więc w porównaniu z rokiem 1930 spadły gwałtownie; w tych warunkach oczywiście wydatki były znacznie większe od dochodów. Rok 1930 zamknięto stratą zł 399 415,38 bez uwzględnienia amortyzacji.

Bilans Spółki za rok 1931 zamyka się ogólną sumą zł 4 999 704,42. Kapitały własne wynoszą zł 2 850 776,48. Wartość majątku zł 3 629 895,08. Spółka więc nie posiada własnego kapitału obrotowego, lecz zmuszona była zasięgnąć krótkoterminową pożyczkę około 800 000 zł na inwestycje, co zresztą wskazuje pozycja: akcepty zł 1 545 876,60 przy długu hipotecznym złotych 50 950,25. Powyższe świadczy, że przemysł kablowy znajduje się w ciężkiej sytuacji, którą uratować może zatrudnienie fabryk przez udzielenie zamówień rządowych.

Ceny metali według notowań giełdy londyńskiej w dn. 21. VII. 1932 r. w złotych po kursie dnia za tonnę metr.

Aluminium	—	Miedź standard	794
Antymon	—	Ołów miękki	289
Cyna standard	3863	Nikiel	—
Cynk hutniczy	357	Rtęć	—
Miedź elektrolityczna	945	Srebro za 1 kg	72

Ceny metali w Warszawie.

Dom handlowy A. Gepner notował w ostatnim tygodniu następujące ceny metali:

Cyna Banka w blokach za kg zł	5,25
Ołów hutniczy	0,75
Cynk hutniczy	0,80
Antymon	1,35
Aluminium hutnicze	3,50
Blacha miedziana	3,00—3,30
Blacha mosiężna	2,60—3,70
Blacha cynkowa	1,13
Nikiel w kostkach	8,—

**LABORATORJUM
RENTGENO - METALOGRAFICZNE
PRZY FABRYCE SAMOCHODÓW
P. Z. INŻ. W CZECHOWICACH
(stacja kolejowa Ursus)**

przyjmuje do sprawdzania:

wszelkie odlewy metalowe, spawania elektryczne, jakoteż wydaje orzeczenia dotyczące jakościowego składu materiału.

Informacje: ustne na miejscu

telefoniczne: pierwsza podmiejska Ursus-Fabryka samochodów

udziela szef Laboratorium rentgeno-metalograficznego.

Patenty udzielone przez Urząd Patentowy.

13780. *Société Anonyme des Ateliers d'Aviation Louis Breguet.* Wsuwana chłodnica do samolotów.
13785. *Władysław Świątecki.* Urządzenie do zawieszania i zrzućania bomb lotniczych.
13718. *J. A. Maffei A. G.* Urządzenie pozwalające na zastosowanie gaśniczy zamiast kół tylnych w pojazdach mechanicznych.
13732. *Paul Henri Mistral.* Urządzenie do podnoszenia kół w pojazdach zwłaszcza zaś w samochodach.
13827. *Schneider & Cie. i Jean Fieux.* Hamulec taśmowy do kół.
13766. *Friedrich Richard.* Urządzenie do wychylania świetlnego stożka reflektorowego w pojazdach.
13709. *Christo Dimitroff Dudew.* Przyrząd do golenia z korytkiem pod płytą podstawową.
13811. *Fischel Licht.* Materiał na pancerze kulo - ochronne.
13801. *Stanisław Maksymowicz.* Zapalnik.
13875. *Bergmann - Elektrizitäts - Werke, Aktiengesellschaft.* Elektryczny napęd do prąsńnic.
13873. *Carl Stauffert.* Wrzeczono o poddającym się łożysku do prąsńnic, cewiarek i niciarek.
13856. *J. E. Bemberg. A. G.* Wodzik nici.
13819. *Carl Peschke.* Urządzenie do samoczynnego zamykania i otwierania dopływu i odpływu wody do mieszarek betonu.
13720. *Philipp Hilsheimer.* Młotek kamieniarski.
13864. *Alfred German Rose i Rose Brothers Limited.* Maszyna do zawijania karmelków i podobnych wyrobów.
13865. *Bates Valve Bag Corporation.* Urządzenie do ważenia, zwłaszcza do maszyn, napełniających samoczynnie worki o określonej zgóry wadze ładunku.
13825. *J. Pohligh Akiengesellschaft.* Żłób zasypczy z ruchomą płytą.
13783. *Ateliers J. Hanrez. Société Anonyme.* Wirówka do odzielania stałych składników.
13710. *N. Frumkin.* Sposób przygotowania zapuszczonej rury do wykonywania pali żelbetowych.
13724. *Ferdinand Rauwald.* Płyta blaszana do podpierania ścian wykopów lub do podobnych celów.
13725. *Arthur Mauterer.* Brus żelazny do ścian palisadowych.
13774. *Przedsiębiorstwo Robót Fundamentowych „Raymond” Inż. Edward Romański.* Sposób wykonania stożkowego zakończenia zapuszczanych rur do pali betonowych.
13820. *N. V. Constructie Atelier der Vorstenlanden.* Urządzenie wirujące do mieszania i krystalizacji cukrzyc i innych cieczy.
13918. *Rembrandt Peale, William Sanders i William Stewart Wallace.* Sposób i urządzenie do rozdzielania zmieszanych i rozdrobionych materiałów.
14066. *Franciszek Kalla i Paul Kalla.* Sposób i urządzenie do mechanicznego urabiania węgla.
13973. *Franciszek Kasperczyk.* Puszka na krążki kontrolne w wózku kopalnianym.
14084. *Hans Rauhudt.* Sposób i urządzenie do destylacji wysokoprocentowego alkoholu.
13938. *Paul Multhaupt.* Trzpień do walcowania rur.
13939. *Mishawaka Rubber & Woolen M. F. G. Co.* Sposób wyrobu szybko spinających się łączników.
14035. *Szymon Eljasz Rand.* Sposób wytwarzania ostrych, dowolnej długości końców drutu, leżących na osi drutu, zapomocą 4 noży.
14104. *Theodor Bichholz.* Sposób wyrobu żelaznych progów z żebrami przewodniczącymi do szyn.
14028. *Dr. C. Otto & Comp. Ges. mit beschränkter Haftung.* Piec komorowy ze ścianami grzejnymi podzielonymi na kanały bliźniacze.
14120. *Dr. C. Otto & Comp. Ges. mit beschränkter Haftung.* Piec koksowy.
14116. *Dr. C. Otto & Comp. Ges. mit beschränkter Haftung.* Samoczynnie uszczelniające się drzwi do pieców koksowych.
14032. *The Barrett Company.* Sposób i urządzenie do destylacji smoły i wytwarzania paku.